

**R. P. Fr. Ioannis Poncii, Corcagia-Hiberni, Ordinis Ff.
Minorvm, Sacræ Theologiæ Lectoris Ivbilati, Olim in
Collegio Romano S. Isidori Primarij Professoris;
Philosophiæ Ad Mentem Scoti Cvrsvs Integer**

Poncius, Joannes

Lugduni, 1659

4. An vna forma substantialis possit simul esse in duabus materiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95688)

accidens, & ideo naturaliter non potest aduenire materiæ actuatae aliqua forma substantialis, quia formæ non subordinatæ substantiales sunt impossibiles naturaliter in eodem; unde una alteri superuenire nequit quin expellatur altera.

61. *Undecima implicans* est, quam proponunt *Complutenſes* supra pro ratione fundamentali suæ sententiæ, quod sequeretur materiam posse & non posse informari à pluribus formis; posset enim ex hypothesi, non posset autem, quia quod ex se non potest aliquid, non potest illud, nisi aliquid ipsi addatur, per quod posset illud: sed materia est impotens connaturaliter loquendo ad recipiendas simul duas formas: ergo nec supernaturaliter potest illas recipere, nisi addatur ipsi aliquid, per quod id posset. Hac eadem ratione applicata ad formam probant etiam unam formam non posse informare plures materias.

Sed facile respondetur negando sequelam pro secunda parte. Ad cuius probationem dico, quod materia quantum est ex se etiam naturaliter posset recipere plures formas, nisi fuisset propter incompatibilitatem ipsarum formarum; quæ non est in ordine ad potentiam supernaturalem. Quod si argumentum hoc valeret, probaret quod subiectum idem non posset recipere supernaturaliter duas qualitates contrarias, nec idem locus duo corpora: & certum est multa facere posse multa supernaturaliter, quæ non possunt facere naturaliter, absque eo, quod aliquid ipsis addatur præter concursum causæ supernaturalis, qualis etiam concursus aduenit materiæ, quando haberet duas formas, nam tum adesset concursus, quo Deus produceret secundam formam in illa, qui concursus non adesset, quando una sola forma informaret materiam, nec deberetur materiæ informata ab una forma, imo potius deberetur ipsi negatio ipsius, quia una forma exigit connaturaliter ablationem alterius formæ non subordinatæ.

62. *Obiici* præter hæc possunt aliqua loca Scoti, quibus oppositum conclusionis videri posset tenere; nam in 4. l. 10. q. 2. n. 4. dicit non posse plures formas esse in eadem materia: quod etiam insinuat in secundo dist. 2. q. 7. n. 4. & 4. d. 11. q. 3. n. 33.

Respondetur illis locis nihil eum docere ad propositum: nam in primo loco solum proponit difficultates contra conclusionem suam, & ad illas postea respondet. Neque quoties aliquis Doctor proponit obiectiones contra suam conclusionem, existimari debet ipsemet tenere omnes propositiones quas assumit in illis, ut manifestum est: quare miror illum locum adduci ad propositum hoc ab illo Scotista. In aliis duobus locis supponere quidem videretur formas substantiales non subordinatas esse impossibiles: sed intelligendus est quantum ad potentiam ordinariam, non quantum ad absolutam, de qua nullam facit mentionem.

QVÆSTIO IV.

An una forma substantialis possit simul esse in duabus materiis.

63. **O**mnes qui negant materiam posse esse simul sub pluribus formis, negant etiam unam formam esse posse in pluribus materiis. Imo & aliqui etiam ex illis, qui concedunt materiam posse esse sub pluribus formis, negant tamen formam posse esse in pluribus materiis simul, ut *Suares* supra, & *Mastrius* disp. 5. q. 7. qui tamen distinctione utitur, asserit enim unam formam posse esse in pluribus materiis discontinuis inadæquatis, quas scilicet continuatas posset informare, propter exemplum S. Dionysij Areopagitæ, qui gestasse caput suum abscissum legitur, & eodem capite prædicasse populis: quod facere nequirit, nisi anima esset simul in capite, & reliquo corpore; negat vero eandem formam posse esse in pluribus materiis adæquatis. Vocat autem materiam adæquatam, illam integram, quam petit forma connaturaliter informare, ut est corpus humanum respectu animæ; materiam vero inadæquatam vocat partem materiæ adæquatæ.

CONCLUSIO.

64. *Eadem forma informare potest simul, & semel duas materias etiam adæquatas, hoc est tales, cum quibus potest facere unum per se completum de potentia absoluta, non vero de ordinaria.* Hanc quoque secundam partem de potentia naturali tenent omnes, & patet tum experientia, tum quia una materia non potest naturaliter subesse pluribus formis adæquatis simul, nec unum corpus in pluribus locis. Quoad primam vero partem de potentia absoluta, eam expresse tenet *Rhnius*, & *Amicus* hic, & ex Scotistis *Sghegma*, & est conformis ad resolutionem questionis præcedentis, ac ad ea, quæ diximus in Logica, ostendentes non implicare, quod idem accidens possit esse in pluribus subiectis simul de potentia absoluta.

Probat autem quoad hanc partem, quia unum corpus potest esse in pluribus locis simul de potentia absoluta, & una forma accidentaliter in pluribus subiectis, & una materia sub pluribus formis, & una subsistentia potest afficere plures naturas: ergo & una forma potest esse de potentia absoluta in pluribus materiis. Probat consequentia, quia eadem propter est ratio, & qui solvere poterit contradictiones, quæ afferuntur contra antecedens, poterit eadem facilitate solvere illas quæ adducuntur contra consequens: ergo æque debet tenere utrumque.

Confirmatur, quia de facto naturaliter loquendo eadem anima rationalis reperitur in pluribus subiectis realiter distinctis, ac loco diffinis, ut in capite & pede, estque de essentia diuersorum specie corporum: ergo de potentia absoluta potest etiam informare diuersa corpora disunita ac completa. Quæ sane confirmatio mihi est valde magni momenti, nam quod diuersa subiecta, quibus anima inest, sint continuata ac incompleta, non sufficit pro disparitate, saltem in ordine ad diuinam potentiam; nec enim illa diuersa corpora verbi gratia caput, & pes, sunt incompleta essentialiter & physice, quandoquidem non possint physice, & essentialiter compleri ulterius, licet possint compleri ulterius integraliter, quia possunt coniungi cum aliis partibus integralibus, ex quibus resultat aliquod ens integraliter completum, nempe homo.

Confirmatur ulterius, quia quemadmodum naturaliter eadem numero anima rationalis potest informare duo corpora distincta rationis continuata inter se, ita omnino videtur, quod eadem forma aquæ posset informare duas partes materiæ primæ saltem continuatas, quod sufficeret pro conclusione. Quod si posset etiam illas continuatas informare, profecto posset & discontinuatas, quemadmodum eadem anima secundum plures ex aduersariis, speciatim *Mastrius*, potest illas partes discontinuatas informare simul, quas simul posset informare continuatas, ut patet in exemplo S. Dionysij.

65. *Probat* secundo principaliter conclusio, quia non est repugnantia, quod una forma simul informet duas materias etiam adæquatas in sensu conclusionis: ergo asserendum est de potentia absoluta id fieri posse: consequentiam admittunt aduersarij. Probat antecedens soluendo implicantias, quæ adducuntur ab ipsis.

Prima est, quam asserunt *Complutenſes*, quod si forma ex se non possit naturaliter informare duas materias, non poterit etiā supernaturaliter id facere, nisi aliquid addatur, per quod possit: sed nihil potest addi, per quod id possit, ergo non potest simul informare tales materias. Sed hoc argumentum probaret æque, quod unum corpus non possit esse in pluribus locis supernaturaliter contra ipsosmet *Complutenſes*. Sed positue.

Respondeo, ut supra respondi, multa posse fieri supernaturaliter per aliquam rem, quæ naturaliter nequeat facere, absque superadditione alicuius præter concursu supernaturalem Dei, & terminum eius, qualis concursus adesset in proposito cum termino suo, neque concursus productiuus unionis secundæ in forma ad materiā alteram, & ipsamet unio, quæ est terminus eius, ac etiam secundum totum, quod resisteret ex anima, & altera materia.

Secunda

Secunda implicancia est ex Matrio, quod sequeretur formam esse infinitæ virtutis, quia quæ ratione posset informare duas materias, posset infinitas, si darentur, & hoc argueret in ipsa infinitatem virtutis informativæ, quæ est perfectionis. Fulsissime proponitur, & confirmatur hæc implicancia à prædicto auctore, sed meo iudicio nihil vrget.

Respondetur enim primo quod sequeretur vnum corpus non posse poni in pluribus locis, quia posset in infinitis, & si est perfectionis in forma informare posset plures materias, est etiam perfectionis in corpore posse implere plura spatia; ergo æque sequeretur infinitas perfectionis in corpore ac in forma, contra ipsummet *Matrium*.

Dices cum Matrio disparem esse rationem, quia corpus in ordine ad plura loca mere passive se habet, nullumq; habet exercitium virtutis in eorū acquisitione: sed forma in informando exercet virtutē informativā.

Contra, quia corpus respectu locorum exerceret virtutem repletivam tam bene, quam forma virtutem informativam.

Deinde catenus corpus mere passive se haberet ad plura loca, quia haberet esse in illis formaliter à pluribus ubi productis à solo Deo in genere causæ efficientis: sed forma etiam in pluribus materiis haberet esse per plures uniones, quæ à solo Deo producerentur: ergo mere passive se haberet tam bene, quā corpus & consequenter à primo ad ultimum disparitas data nō sufficit.

Alia instantia posset dari contra hanc implicanciam de ipsa materia, quæ secundum *Matrium* potest recipere plures formas, atque adeo infinitas, si darentur, sine infinitate perfectionis, cum tamen reuera si sit maioris perfectionis in forma informare plures materias, sit etiam maioris virtutis in materia esse informabile à pluribus formis, & posse simul constituere plura tota: ergo vel tenendū quod materia nequeat recipere plures formas, non obstante hac ratione, vel admittendum est vnam formam posse, ea non obstante, informare plures materias.

67. *Respondetur secundo*, directe negando sequelā, quia vel non arguit maiorem perfectionem in forma simul & semel informare duas materias quam vnam, atque ideo informare infinitas, si darentur, non argueret infinitam perfectionem in illa, ut est evidens; vel si arguat maiorem perfectionem, quamvis possit plures informare, non tamen poterit infinitas, sed limitabitur ad certum numerum, ultra quem simul nequeat plures informare. Cuius exemplum habemus clarum in virtute intellectiva, quæ licet posset plura simul intelligere ex vi sua naturali, non tamen posset infinita, sed limitatur ad certum numerum, quia intelligere plura supponitur arguere perfectionem maiorem, atque adeo intelligere infinita argueret infinitam perfectionem; ergo quamvis posset forma informare duas materias, non posset tamen infinitas, si informare plures argueret maiorem perfectionem. An autem arguat maiorem perfectionem in forma informare plures materias, est impertinens ad hanc difficultatem: & idem dicendum, quod dicitur de corpore respectu plurium locorum.

Confirmatur hoc vterius exemplo animæ rationalis, quæ potest varias partes corporis informare naturaliter: quæro ergo, an ex eo quod possit plures partes categorematicas ac determinatas informare, possit infinitas, si darentur? Si dicatur quod non: ergo similiter non sequitur, quod si vna forma possit plures materias informare, possit informare infinitas: quæ consequentia videtur evidens à paritate rationis. Si dicatur quod possit: ergo quemadmodum anima potest informare infinitas partes determinatas, si darentur, absque infinitate virtutis, poterit vna forma informare infinitas materias absque infinitate virtutis. Quæ etiam consequentia videtur evidens non minus quam præcedens. Vnde corrumpit totaliter vis huius implicancie.

68. *Tertia implicancia est*, specialiter de formis dependentibus à materia, quia sequeretur, quod talis depen-

deret, & non dependeret à secunda materia, nam dependeret totaliter & adæquate à prima materia.

Respondetur negando sequelam, quia posset poni in pluribus, vel sic, ut dependeret totaliter ab vna, & non dependeret villo modo à secunda licet vniretur ipsi, per unionē tamen, à qua non dependeret quoad existentiam; vel sic ut nec ab vna, nec ab altera depēderet, licet vtrique vniretur, nec enim est necesse ut forma materialis dependeat à materia in fieri, ut patet ex eo; quod posset à Deo produci absque materia villo modo: vel denique ita ut dependeret ab vtraque, sed partialiter à qualibet ex illis, & à nulla adæquate: non ergo sequitur necessario, ex eo quod esset in pluribus adæquatis, quod dependeret & non dependeret ab vlla ex illis, aut ab omnibus simul.

Quod si quæras, an sit idem numero compositum, quod sequeretur ex materiis pluribus, in quibus inesset eadem forma.

Respondetur, quidquid dicant alij auctores tenentes nostram conclusionem, quod non, sed essent plura numero distincta pro distinctione materialium: sicut enim, si eadem forma successively informaret duas materias, non sequeretur ex ea vnum numero individuum, eodē modo prorsus dicendum, si simul esset in illis, vniuersaliter enim compositum est distinctum numero à quolibet alio, quoties vel forma ipsius est distincta numero à forma alterius, vel materia ipsius est distincta numero à materia alterius. Ad quod conducunt, quæ dixi quæstione præcedenti de distinctione specifica compositorum ex eadem materia & plurimis formis in ea positis.

69. *Obiicies Scotum*, 3. d. 1. q. 2. dicentem expresse ita impossibile videri vnum accidens esse in duobus subiectis, sicut vnam formam substantialem esse in duobus materiis; igitur si necessario sequitur infinitas ex eo, quod vna forma substantialis sit in pluribus materiis, necessario sequitur infinitas ex eo, quod vnum accidens sit in pluribus subiectis: ergo Scotus tener vniuersaliter nullā vnam formā posse esse simul in pluribus subiectis.

Respondetur negando consequentiam quia Scotus non negat aut vnam, aut alteram formam posse esse in pluribus subiectis, neque asserit inde sequitur, quod alterutra esset illimitata, sed dicit quod si sequeretur infinitas vnius, sequeretur etiam alterius, & hoc sufficiebat eius intento, quod erat impugnare responsionem Varonis, in qua ponebatur aliqua differentia inter formam quæ substantialiter constitueret, & quæ accidentaliter adueniret, ut patet ex contextu. Vide quæ dixi in Logica, de Accidente prædicamentali.

QVÆSTIO V.

An eadem actione qua conservatur forma in materia conservetur absque materia.

70. *S*uppono hic formam habere suam propriā existentiam non minus quam materia habet, ac propterea quemadmodum materia potest conservari absque forma ex dictis supra, ita formam posse etiam conservari absque materia; quod quidē naturaliter contingit in anima rationali, quæ est indepēdens in esse & conservari à materia; in aliis vero formis, quæ educuntur ex potentia materiæ non contingit naturaliter, quia alias non educerentur, sed bene posset contingere supernaturaliter, cū in hoc nulla sit implicancia, sicut non est implicancia, quod accidentia Eucharistica, quæ à suo subiecto educta sunt, de facto cōserventur extra subiectū. Quod exemplū ostendit formas etiā substantiales eductas posse similiter conservari absque materia, nec negatur ab vllis Peripateticis aut Catholicis. Examinandū ergo hic remanet, an si conservarentur miraculose, destructo subiecto, aut vniōne earū ad subiectum, eadem actione qua ante, an diuersa, conservarentur.

Prima sententia est eodem modo, quo supra diximus materiam posse conservari absque forma eodē influxu, quo conservatur, quando habet formam, ita etiam formas eodem influxu conservari posse sine materia, quo conservantur, quando sunt in materia. Ita *Mastrius* disp.

Ex duabus materiis & vna forma fierent plura individua.

Forma substantialis potest conservari absque materia supernaturaliter.